

Autoriteit Consument & Markt
Directie Energie
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Netbeheer Nederland
Anna van Buerenplein 43
2595 DA Den Haag

Postbus 90608
2509 LP Den Haag
070 205 50 00
secretariaat@netbeheernederland.nl
netbeheernederland.nl

Kenmerk

BR-2022-2020

Behandeld door

[REDACTED]

Doorkiesnummer

[REDACTED]

Datum

5 oktober 2023

E-mail

[REDACTED]@netbeheernederland.nl

Onderwerp

Zienswijze Ontwerpbesluit ACM/UIT/593612, ACM-dossier ACM/23/182341

Geachte [REDACTED],

Op 13 juli 2023 heeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) in de Staatscourant een mededeling gedaan van de terinzagelegging van het Ontwerpbesluit met kenmerk ACM/UIT/593612 en zaaknummer ACM/23/182341 tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onder a, juncto artikel 32, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 betreffende de prioriteringsruimte bij transportverzoeken (hierna: Ontwerpbesluit).

Graag maken de gezamenlijke netbeheerders (hierna: Netbeheer Nederland) gebruik van de mogelijkheid om hun zienswijze te geven op het Ontwerpbesluit. Onze zienswijze is opgenomen in de eerste bijlage bij deze brief. Hierin doen we ook een aantal alternatieve procesvoorstellen. De tweede van deze alternatieve procesvoorstellen (volledigheidstoets op stukken door de netbeheerder) heeft nadrukkelijk onze voorkeur. In de tweede bijlage bij deze brief vindt u onze antwoorden op de door u gestelde consultatievragen. In de derde bijlage vindt u een alternatieve codetekst zoals die volgens de gezamenlijke netbeheerders zou kunnen luiden. Over de exacte vormgeving in de codetekst van de rechten en verantwoordelijkheden waartoe u op grond van alle zienswijzen besluit, blijven we graag met u in gesprek.

Mocht u naar aanleiding van onze zienswijze op uw Ontwerpbesluit nog nadere vragen hebben, dan kunt u zich wenden tot de [REDACTED] (gegevens zie briefhoofd).

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
Algemeen directeur

1. Algemeen

1.1. Introductie en algemeen beeld

1. De energietransitie zorgt voor de gehele samenleving voor verschillende soorten uitdagingen en veranderingen. De toenemende elektrificatie van de samenleving zorgt op veel netvlakken voor netcongestie en wachtlijsten, voor zowel afname als invoeding van elektriciteit op het elektriciteitsnet. Netbeheerders werken hard aan het realiseren, uitbreiden en verzwaren van de energie-infrastructuur, het bestaan van wachtlijsten voor transport is de komende jaren echter een gegeven. Netbeheerders zijn zich bewust van de maatschappelijke gevolgen van de netcongestie voor alle verschillende soorten aanvragers.
2. Netbeheer Nederland onderschrijft het doel om het via een prioriteringskader mogelijk te maken dat aan bepaalde categorieën aanvragers met voorrang op andere aanvragers transportcapaciteit wordt toegekend. Dit in afwijking van de bestaande praktijk waarbij transportaanvragen op volgorde van binnenkomst worden behandeld, het *first come, first served*-beginsel (FCFS). Het kader moet ervoor zorgen dat de evident maatschappelijke functies, die door de hele maatschappij heen als urgent worden gezien, met voorrang transportcapaciteit toegekend krijgen. Het kader moet dan ook beperkt zijn. Dit is belangrijk voor het maatschappelijk draagvlak voor het kader, en belangrijk voor de uitvoerbaarheid. Immers, wanneer er meer aanvragers in aanmerking komen voor prioriteit dan dat er transportcapaciteit beschikbaar is of komt, dan kan nog steeds niet iedereen (met prioriteit) van transportcapaciteit worden voorzien.
3. Netbeheer Nederland wenst te benadrukken dat het voorrang verlenen op de wachtlijst er niet voor zorgt dat er meer transportcapaciteit beschikbaar komt. Het lost de problemen met congestie dus niet op, maar zorgt voor een andere verdeling van de beschikbaar te komen schaarse transportcapaciteit. Het staat bovendien los van de realisatie van een eventueel benodigde aansluiting. Hier zal in het antwoord op Consultatievraag 3 verder worden ingegaan. Daarnaast is het prioriteringskader alleen van toepassing op aanvragers die een transportverzoek hebben ingediend en op de wachtlijst staan. Op basis van het prioriteringskader kan dan ook geen transportcapaciteit gereserveerd worden voor aanvragers of categorieën aanvragers die nog geen transportverzoek hebben ingediend.
4. Het daadwerkelijk succesvol functioneren van het prioriteringskader vereist dat de keuzes over de maatschappelijke doelen en bijbehorende aanvragen die wel en niet voor prioritering in aanmerking komen, op de juiste plek en door de juiste instanties worden gemaakt.
5. Het te nemen codebesluit moet voorzien in transparante, objectieve en niet-discriminerende criteria in de Netcode elektriciteit, aan de hand waarvan eenduidig kan worden bepaald hoe en wanneer prioritering plaatsvindt. Enerzijds moet het besluit voor aanvragers van (extra) transportcapaciteit duidelijkheid bieden wanneer zij voor prioritering in aanmerking komen. Anderzijds moet het besluit voor de netbeheerders duidelijkheid bieden wanneer de netbeheerders via het codebesluit niet-discriminatoire worden geacht af te wijken van het beginsel *first come, first serve*. Dit om tot een uitvoerbaar en efficiënt kader te komen waarbij de werklust voor netbeheerders en (maatschappelijke) kosten beheersbaar blijven.
6. Gelet op de EU-regelgeving en gezien de wettelijke taken van de netbeheerder en diens deskundigheden, dient de rol van de netbeheerder nadrukkelijk beperkt te zijn tot de toepassing en uitvoering van het prioriteringskader. De netbeheerder kan niet beoordelen of een groot maatschappelijk belang wordt gediend dat prioritering rechtvaardigt.
7. Op basis van het Ontwerpbesluit moet de aanvrager op basis van verschillende stukken bij de netbeheerder aantonen dat de aanvrager een groot maatschappelijk belang dient. Het

Ontwerpbesluit bevat geen limitatieve lijst van specifieke stukken. De netbeheerder weet bijvoorbeeld niet welke vergunningen en toestemmingen aan de orde zijn, zodat de netbeheerder niet in staat is de volledigheid en juistheid van de voorziene stukken te beoordelen. De inhoudelijke beoordeling van de stukken zal, wanneer dit door de netbeheerder gedaan zou moeten worden, bovendien altijd subjectieve elementen bevatten. Met name de toets van de voorziene motivering en of het evenredig is om specifiek die ene partij onder de gegeven omstandigheden voorrang te geven (de zogenoemde evenredigheidstoets) is niet aan de netbeheerder. Deze vorm van toetsing kan, zeker bij de ingrijpende beslissing voor toekennen van transportcapaciteit, niet bij de netbeheerder belegd worden aangezien netbeheerders niet democratisch gelegitimeerd zijn.

8. Daarnaast zijn netbeheerders in hun operatie en verdere bedrijfsuitoefening niet geëquipeerd voor deze vorm van toetsing. Hiervoor ontbreekt arbeidskracht met de benodigde kennis en expertise. De netbeheerder kan alleen ten aanzien van net-technische criteria toetsend optreden. Toetsing van net-technische criteria is naar de mening van Netbeheer Nederland alleen aan de orde bij de zogenoemde "congestieverzachters" (Categorie 1).
9. Netbeheer Nederland zal in deze zienswijze op bovengenoemde punten nader ingaan. Hierin wordt de noodzaak voor meerdere aanpassingen in het codebesluit bepleit en worden alternatieve processen geïntroduceerd.

1.2. Vereiste aanpassingen

10. Netbeheer Nederland is van oordeel dat de volgende onderdelen in het codebesluit terug dienen te komen:
 - 1) Belang van een duidelijke en zuivere rolverdeling (zie verder Titel 3.1.)

In het codebesluit dient een procedure opgenomen te worden op basis waarvan de betrokken partijen rolzuiver en binnen hun wettelijke taken en bevoegdheden kunnen handelen. Netbeheer Nederland is van mening dat de taak die in het Ontwerpbesluit voor de netbeheerder is voorzien, niet past binnen de wettelijke taken van de netbeheerder. Dit leidt tot onduidelijkheden en daarmee tot een voedingsbodem voor geschillen en procedures.
 - 2) Belang van een beperkt prioriteringskader (zie verder Titel 3.2.)

In het codebesluit moet een beperkt prioriteringskader worden vastgelegd. Uit dit kader moet duidelijk blijken welke aanvragers een dusdanig maatschappelijk doel dienen dat zij voor prioritering in aanmerking komen. Voorkomen moet worden dat een te omvangrijke lijst aan aanvragers voor prioritering in aanmerking komt. Netbeheer Nederland acht het nu voorliggende kader te ruim. Dit leidt tot meerdere problemen. Ten eerste leidt het tot een onnodig zware financiële en administratieve last doordat er erg veel aanvragen getoetst zullen moeten worden zonder dat het daadwerkelijk toekennen van (extra) transportcapaciteit mogelijk is. Ten tweede creëert een omvangrijke lijst een foutief beeld bij de aanvrager ten aanzien van de mogelijkheid de gevraagde transportcapaciteit te verkrijgen. Het doel van het codebesluit wordt daarmee niet bereikt.

Netbeheer Nederland is van oordeel dat de vraag welke maatschappelijke functies prioriteit dienen te krijgen aan democratisch gelegitimeerde instanties is. Daarom zal Netbeheer Nederland slechts een aantal opmerkingen over de volgende categorieën uit het prioriteringskader maken: 1) woningbehoefte, 2) gelijkstelling en 3) verduurzaming. Dit omdat er voor deze categorieën vanuit de rol van netbeheerders (toepasbaarheid en uitvoerbaarheid) en in net-technisch opzicht opmerkingen te plaatsen zijn.

- 3) Een duidelijke bewijslast (zie verder Titel 3.3.)

Voor de aanvrager dient per categorie duidelijk te zijn op basis van welke stukken en/of handelingen de aanvrager prioriteit kan krijgen. Met een limitatieve lijst van duidelijk gespecificeerde stukken en de precieze beoordelingscriteria wordt voor alle aanvragers duidelijkheid gecreëerd over de te doorlopen procedure. Ook wordt voorkomen dat aanvragers tevergeefs tijd en moeite stoppen in het aanmaken van een dossier. Duidelijkheid vooraf verlaagt ook de regeldruk voor de bevoegde gezagen en netbeheerders.
- 4) “Moet”-bepaling voor toepassing van kader (zie verder Titel 3.4.)

In het Ontwerpbesluit is sprake van een “kan”-bepaling voor wat betreft het toepassen van het prioriteringskader. Dit is niet wenselijk. Uit het besluit dient ontegenzeggelijk te volgen in welke situatie of situaties de netbeheerder het prioriteringskader dient te volgen voor het toekennen van transportcapaciteit. Netbeheer Nederland stelt daarom voor het prioriteringskader verplicht van toepassing te laten zijn vanaf het moment van voor aankondiging van voorziene structurele congestie zoals bedoeld in artikel 9.9 van de Netcode elektriciteit.
- 5) Expliciete vaststelling van geldende momenten voor behandeling, toepassing en volgorde van prioritering (zie verder Titel 3.5.)

Het prioriteringskader is onvoldoende duidelijk over de verschillende datums en procedures die de netbeheerder in acht moet nemen bij het in behandeling nemen van verzoeken om prioriteit. In de te doorlopen processen zullen er op meerdere datums formele processtappen afgerond worden. Uit het codebesluit dient duidelijk te volgen welke rechten aan deze verschillende datums ontleend kunnen worden.
- 6) Rechtszekerheid van aanvragers van transportcapaciteit in de bestaande wachtlijst (zie verder Titel 3.6.)

In het Ontwerpbesluit ontbreekt een regeling voor aanvragers van transportcapaciteit die reeds in de wachtlijst staan bij de inwerkingtreding van het codebesluit. Een overgangsregeling voor deze aanvragers is nodig om te voorkomen dat het beginsel van de rechtszekerheid geschonden wordt. Dit betekent concreet dat deze aanvragers op gepaste wijze in staat gesteld moeten worden om een verzoek tot prioritering in te dienen en dat netbeheerders de tijd moeten hebben om deze aanvragen te behandelen.
- 7) Duidelijkheid over toepassing en impact van mogelijke bezwaarprocedures (zie verder Titel 3.7.)

Het Ontwerpbesluit geeft onvoldoende duidelijkheid over de vraag of tegen beslissingen van de netbeheerders bezwaar kan worden gemaakt. En, zo ja, welke procedurele stappen de netbeheerders dan moeten doorlopen. In het codebesluit, dan wel de toelichting, dient hierover uitsluitel gegeven te worden. Daarnaast regelt het Ontwerpbesluit ten onrechte niet of de toekenning van transportcapaciteit door de netbeheerder moet worden aangehouden, zolang er geschillen zijn over de toewijzing dan wel afwijzing van prioriteit.

Wanneer een aanvrager niet de gewenste prioriteit verkrijgt, kan dit tot gevolg hebben dat de aanvrager hier rechtsmiddelen op wenst in te zetten. Uit het codebesluit dient te volgen wat de gevolgen hiervan zijn voor het toekennen van transportcapaciteit dat in dat gebied vrijkomt. Naar de mening van Netbeheer Nederland dient dit niet tot gevolg te mogen hebben dat de uitgifte van transportcapaciteit hierdoor wordt stilgelegd en geen doorgang (meer) kan vinden.

- 8) Duidelijkheid omtrent relatie tussen de landelijke netbeheerder, regionale netbeheerders en kleinere netbeheerders in prioritering voor uitgifte van transportcapaciteit (zie verder Titel 3.8.)
In het Ontwerpbesluit wordt niet geregeld hoe moet worden omgegaan met het voorrang verlenen voor partijen bij de behandeling van gezamenlijke wachtlijsten in een situatie dat er sprake is van een congestiegebied waarbij twee netbeheerders zijn betrokken. Het is van belang dat in een dergelijke situatie de netbeheerders die het betreffen een gezamenlijke wachtlijst hanteren en uitvoering geven aan het kader voor maatschappelijk prioriteren.
- 9) Implementatieperiode voor invoering en toepassing van het prioriteringskader (zie verder Titel 3.9.)
In het Ontwerpbesluit ontbreekt een implementatietermijn. Zo'n termijn is nodig omdat de invoering en de toepassing van het prioriteringskader meerdere operationele aanpassingen vergt bij in elk geval de netbeheerder.

2. De effectiviteit van maatschappelijk prioriteren

11. Effectieve prioritering betekent dat de hoeveelheid transportcapaciteit die op knelpunten vrijkomt in verhouding staat tot de transportcapaciteit dat de geprioriteerde partijen nodig hebben. Als het vrijgekomen transportcapaciteit vele malen kleiner is dan de transportbehoefte van de geprioriteerde partijen op de wachtlijst, zal prioritering niet effectief zijn. De effectiviteit van prioritering lijdt daaronder en de methodiek kan uiteindelijk een papieren tijger worden.
12. Voor het vrijkomen van aanvullend transportcapaciteit voeren netbeheerders op verschillende plaatsen gesprekken met aangeslotenen. Tot nu toe heeft congestiemanagement echter nog maar een beperkte hoeveelheid aanvullend transportcapaciteit opgeleverd.¹ Tot nu toe zijn vrijwel alle deelnemers aan congestiemanagement klanten op de wachtlijst die voor zichzelf flexibiliteit hebben ingebracht, en waar andere klanten dus nog niet van kunnen profiteren.
13. Om een idee te krijgen hoeveel transportaanvragen en transportvermogen in aanmerking kunnen komen - op basis van twee van de vier categorieën in de prioriteringstabel uit het Ontwerpbesluit - hebben de netbeheerders een representatieve steekproef uit hun wachtlijsten genomen. Voor de transportverzoeken in deze steekproeven zijn SBI-codes opgezocht om te bepalen welke aanvragers gekoppeld kunnen worden aan de categorieën in de prioriteringstabel. Belangrijke kanttekening is dat alleen de categorieën waarvan de SBI-codes bekend zijn in de analyse zijn meegenomen (d.w.z. niet meegenomen zijn Categorie 1: Congestieverzachtters, Categorie 2 en 3: Gelijkstelling, en Categorie 4: Verduurzaming). Ook woningbouw is niet meegenomen, omdat deze categorie niet in de huidige wachtlijsten van netbeheerders is opgenomen. Er is alleen gekeken naar een steekproef met SBI-code en niet naar de verdere onderbouwing van de aanvraag. Ook is alleen gekeken naar de wachtlijst voor afname. Aanvragen voor batterijen zijn niet meegenomen in de analyse.
14. Uit deze analyse blijkt dat met de SBI-codes die nu in het prioriteringskader zijn opgenomen het aantal transportverzoeken in de onder 13 genoemde categorieën tussen de 6-12% ligt. Hier hoort een capaciteitsvraag van 10-17% van de totale gevraagde capaciteit op de wachtlijst bij. Het precieze aandeel hangt onder meer af van de omvang en kenmerken van het gebied waar het knelpunt zich bevindt. Dit kan verschillen in landelijk of stedelijk gebied, maar hangt ook samen met de ambities voor gebiedsontwikkeling en de locatie van het knelpunt in het energienetwerk zelf. Aangezien de totale wachtlijst van netbeheerders uit duizenden transportverzoeken bestaat, vertaalt dit percentage

¹ Zie ook:

<https://www.acm.nl/system/files/documents/Evaluatiedocument%20congestiemanagement.pdf>

zich in honderden partijen met een omvangrijke vermogensbehoefte die in aanmerking zouden kunnen komen voor prioritering.

15. Om de effectiviteit van prioritering te vergroten, dient congestiemanagement en het gebruik van alternatieve transportrechten verder aangemoedigd te worden. Een beperkt prioriteringskader is daarbij essentieel om de beperkt beschikbare extra transportcapaciteit aan de aanvragers met het grootste maatschappelijk belang toe te kennen. Dit kan zowel door het beperken van het kader, als door strengere eisen te stellen waaronder een aanvrager voor prioritering in aanmerking kan komen.

3. Nadere uitwerking van vereiste aanpassingen

3.1. Belang van een duidelijke en zuivere rolverdeling

16. Volgens het Europese Hof van Justitie moet netwerktoegang zijn gebaseerd op 'objectieve, niet-discriminerende en transparante criteria'.²
17. In artikel 24 van de Elektriciteitswet 1998 is bepaald dat een netbeheerder verplicht is om aan degene die daarom verzoekt een transportaanbod te doen, tenzij hij voor het gevraagde transport redelijkerwijs geen transportcapaciteit heeft. Verder volgt uit dit artikel dat de netbeheerder zich daarbij onthoudt van iedere vorm van discriminatie tussen degenen jegens wie die verplichting geldt.
18. Indien het de bedoeling is dat de netbeheerder, op basis van groot maatschappelijk belang, een (rechts)persoon die later een transportverzoek doet dan een andere (rechts)persoon, toch eerder transportcapaciteit ter beschikking stelt, en dus voorrang geeft aan de verzoeker met maatschappelijk belang op de (rechts)persoon die eerder een transportverzoek deed, hebben de netbeheerders hiervoor "objectieve, niet-discriminerende en transparante criteria" nodig. Deze criteria dienen dan in de Netcode elektriciteit vastgelegd te worden.
19. Het Ontwerpbesluit voldoet nog niet aan deze vereisten, en laat te veel zaken over aan besluitvorming of nadere beoordeling door de netbeheerder (mede door het gebruik van formuleringen in de zin van "kan", "in ieder geval", en "indien van toepassing"; zie verder onder de Titel 3.3.). Bovendien betreffen dit besluitvorming en beoordelingen die niet passen binnen de wettelijke taken en deskundigheden van de netbeheerder.
20. Het in bijlage 1 door de ACM opgenomen wettelijk kader illustreert goed dat de Europese regelgeving erin voorziet dat de Lidstaten bevoegd zijn in het algemeen economisch belang aan elektriciteitsbedrijven openbare dienstverplichtingen op te leggen, de Lidstaten waarborgen dat huishoudelijke afnemers en eventueel kleine ondernemingen aanspraak kunnen maken op universele dienstverlening, de Lidstaten bij de dispatching van elektriciteitsopwekkingsinstallaties voorrang kunnen geven aan bepaalde opwekkingsinstallaties etc.. Terwijl dit wettelijk kader en de jurisprudentie van het Europese Hof ook bevestigen dat de ACM (behoudens ACER) exclusief bevoegd is tot goedkeuring of vaststelling van de voorwaarden voor de aansluiting op, en toegang tot de netten.
21. Gelet op de aard en inhoud van het Ontwerpbesluit dringt Netbeheer Nederland er daarom op aan het Ontwerpbesluit verder te concretiseren. Concreet betekent dit dat er voor alle betrokken actoren eenduidige en limitatief geformuleerde verplichtingen opgenomen dienen te worden. Voor de netbeheerder betekent dit dat er in geen geval een rol opgenomen kan worden bij het beoordelen of de transportcapaciteit 'redelijkerwijs noodzakelijk is voor de realisatie van een groot algemeen belang' en dat daarom aan een specifieke partij voorrang verleend dient te worden (de evenredigheidstoets). Zoals eerder opgemerkt kunnen de netbeheerders wel een rol vervullen waar

² Uitspraak d.d. 9 oktober 2008 van het Europese Hof in de zaak Julius Sabataskas; C-239/07

het gaat om de net-technische beoordeling van de impact die gevraagde transportcapaciteit op het elektriciteitsnet kan hebben (dat wil zeggen een oordeel over congestieverzachters).

3.2. Belang van een beperkt prioriteringskader

22. Zoals in het voorgaande opgemerkt is Netbeheer Nederland van oordeel dat het niet aan de netbeheerders is om te beslissen welke functies maatschappelijke prioriteit dienen te verkrijgen. Hieronder zal daarom worden volstaan met een beperkt aantal opmerkingen die verband houden met de huidige werkwijze van netbeheerders en/of net-technische criteria.
23. In de in het Ontwerpbesluit in Tabel 1 opgenomen categorieën dienen naar mening van Netbeheer Nederland de volgende categorieën heroverwogen te worden.
 - 1) Categorie 3: basisbehoeften.
 - i. Woningbouw: het voorliggende kader richt zich op aanvragers van transportcapaciteit en biedt voor woningbouwplannen geen soelaas. De transportcapaciteit die voor woningbouw benodigd is, wordt door netbeheerders in de huidige werkwijze al meegenomen in de autonome groeiprognoses en bij het maken van congestieberekeningen. Hierbij houden netbeheerders ook al rekening met collectieve voorzieningen zoals liften en installatieruimtes. Het in het prioriteringskader opnemen van woningbouw is daarom volgens netbeheerders niet nodig.
 - ii. Categorie 2 en 3: gelijkstelling. Met betrekking tot gelijkstelling wenst Netbeheer Nederland het volgende in overweging te geven. Deze categorie beoogt primair een ruimtelijk vraagstuk op te lossen. Dit valt naar de mening van Netbeheer Nederland buiten de reikwijdte van dit Ontwerpbesluit. Het best geplaatste bevoegd gezag dient hier andere ruimtelijke instrumenten en publiek rechtelijke bevoegdheden voor in te zetten. In overweging genomen dient te worden dat de ontwikkelingen die door gelijkstelling in een ander gebied prioriteit krijgen andere ontwikkelingen, al dan niet met een maatschappelijk groot belang, in dit gebied vertragen. Dit gaat ten koste van de belangen van deze aanvragers in dat gebied. Bijvoorbeeld: school op locatie A mogelijk maken door een partij onder gelijkstelling te laten verhuizen naar locatie B, zou ervoor kunnen zorgen dat een school op locatie B moet wachten omdat de partij met gelijkstelling voor gaat.
 - 2) Categorie 4: verduurzaming:
 - i. Verduurzaming sub a: in het Ontwerpbesluit wordt transportcapaciteit voor invoeding van elektriciteit opgenomen in de tabel met het prioriteringskader. Bij congestie geldt voor invoeding een andere procedure. Het wel of niet kunnen aanbieden van transportcapaciteit voor invoeding is afhankelijk van net-technische criteria (verwachte belasting van het net). Anders dan ten aanzien van het opnemen van congestieverzachters zal het prioriteren van duurzame invoeders ook niet tot gevolg hebben dat er meer transportcapaciteit vrij komt. Het opnemen van duurzame invoeders zou naar de mening van Netbeheer Nederland buiten de reikwijdte van dit codebesluit moeten vallen.
 - ii. Verduurzaming sub b: het verduurzamen van bedrijven is relevant voor de gehele samenleving. Dit geldt voor zowel groot-, midden- als kleinbedrijf. Door deze categorie in een bredere formulering op te nemen wordt de reikwijdte van het prioriteringskader te ver opgerekt. In het Ontwerpbesluit is bovendien onduidelijk onder welke voorwaarden een aanvrager zich kan onderscheiden. Dit kan tot gevolg hebben dat een niet overzienbaar grote groep aanvragers een aanvraag op grond van deze categorie zal indienen. Het opnemen van deze categorie zorgt daarmee voor een onevenredige zware administratieve last. Netbeheer Nederland stelt daarom voor deze categorie alleen op te nemen voor aanvragers die om transportcapaciteit op het hoogspanningsnet verzoeken en daarnaast bovenwettelijk verduurzamen.

24. Indien Categorie 4 sub b toch ongewijzigd opgenomen zou worden, merkt Netbeheer Nederland op dat deze categorie dient te worden uitgebreid met een categorie voor 1) producenten van gas uit hernieuwbare bronnen die transportcapaciteit op het elektriciteitsnet nodig hebben voor de productie en invoeding van hun gas, 2) boosters van de gasnetbeheerders die ervoor zorgen dat een momentaan overschot van gas uit hernieuwbare bronnen naar een gasnet met een hogere druk kan worden gecompriëerd om zo invoedbeperkingen voor producenten van gas uit hernieuwbare bronnen te voorkomen, en 3) exploitanten van warmtenetten ten behoeve van stadsverwarming, voor zover de aangevraagde transportcapaciteit dient ten behoeve van het rondpompen dan wel distribueren van de warmte en niet ten behoeve van de omzetting van elektriciteit naar warmte .

3.3. Een duidelijke bewijslast

25. Naast de voornoemde onderdelen dient in het codebesluit verdere verduidelijking te komen ten aanzien van de op de aanvrager rustende bewijslast. Door duidelijke regels op te nemen over de (vorm)vereisten van de in te dienen stukken wordt aan de voorkant voorkomen dat aanvragers foutieve of irrelevante stukken indienen. Wanneer deze stukken eenmaal in vereiste vorm onderdeel van het aanvraagdossier zijn, zullen deze bijdragen aan verlaging van de regeldruk van de betrokken partijen.
26. Het Ontwerpbesluit verschaft nu te weinig duidelijkheid over de stukken en/of handelingen die ten grondslag kunnen liggen aan het toekennen van prioriteit. De vereiste aanpassingen om wel een duidelijke bewijslast voor te schrijven worden hieronder opgesomd.
27. De tekstdelen “in ieder geval” en “indien van toepassing” in lid 4 van Bijlage 20 bij artikel 7.1, derde lid moeten vervallen. Het tekstdeel “in ieder geval” laat het oordeel bij de netbeheerder of er voldoende stukken zijn aangeleverd, wat tot willekeur kan leiden. Het tekstdeel “indien van toepassing” komt onder meer terug bij wettelijke taken, vergunningen en woningbouwplannen. Maar: de netbeheerder kan in redelijkheid niet vaststellen of deze stukken van toepassing zijn, laat staan of bijvoorbeeld alle benodigde vergunningen en toestemmingen aanwezig zijn.
28. Bovendien is niet duidelijk welke vergunningen en toestemmingen de ACM precies bedoelt: gaat het alleen om vergunningen en toestemmingen, of ook ontheffingen en vrijstellingen? Kortom, beide tekstdelen doen afbreuk aan het streven naar een objectief, transparant en non-discriminair kader. Als vergunningen naar het oordeel van de ACM dan toch deel uit moeten maken van het te verstrekken bewijs, dan moet het volgens Netbeheer Nederland gaan om de meest belangrijke vergunning voor het desbetreffende project en moet in het kader worden gespecificeerd om welke vergunning het gaat.
29. In het Ontwerpbesluit wordt ook geen koppeling gemaakt tussen de specifieke (sub)categorie en de in te dienen stukken. Netbeheer Nederland is van mening dat er per (sub)categorie concreet en limitatief opgenomen moet worden welke stukken relevant zijn. Dit gaat over stukken die in aanvulling op de SBI-code aangeleverd dienen te worden. Hiermee wordt de omvang van het aanvraagdossier aan de voorkant ingekaderd en wordt voorkomen dat niet relevante stukken ter beoordeling worden ingediend. In het codebesluit zal de keuze van benodigde stukken grondig moeten worden onderbouwd.
30. Om te voorkomen dat prioritering op basis van onvolledige, gedateerde of foutieve stukken wordt toegekend, dienen de ingediende stukken naar het oordeel van Netbeheer Nederland tevens, en indien mogelijk, voorzien te worden van een bevestiging van een daartoe best geplaatste instantie dat het stuk volledig en actueel is en, indien relevant, onherroepelijk verleend. Ter illustratie: een officieel uittreksel van de Kamer van Koophandel heeft geen aanvullende bevestiging; een structuurvisie of een vergunningsindicatie van een gemeente wel.

31. Om het indienen van een prioriteringsaanvraag op grond van (bewust of onbewust) foutief ingediende stukken te ontmoedigen dient uit het codebesluit duidelijk te volgen wat de gevolgen kunnen zijn. In de toelichting bij het Ontwerpbesluit is bij randnummer 95 opgenomen dat, indien door een aanvrager misbruik is gemaakt van SBI-codes waardoor ten onrechte voorrang is gegeven aan een bepaald transportverzoek, de netbeheerder de toegekende transportcapaciteit kan intrekken. In de codetekst in het Ontwerpbesluit wordt deze mogelijkheid niet genoemd. Netbeheer Nederland is voorstander van het stellen van gevolgen aan het indienen van prioriteringsverzoeken op basis van frauduleuze stukken. Daarbij zij wel opgemerkt dat transportrechten door middel van een overeenkomst worden verleend. Netbeheer Nederland stelt voor dat in de codetekst expliciet wordt opgenomen dat, indien op basis van frauduleuze stukken aan een aanvrager prioriteit is toegekend, ten minste de toegekende transportrechten vervallen.
32. Met de door Netbeheer Nederland hierboven voorgestelde benadering verschuift de nadruk van het kader van een subjectieve toets door de netbeheerder naar een objectieve rechtvaardiging in het codewijzigingsvoorstel. En waarom juist *die* stukken, die de aanvrager moet aanleveren, van belang zijn voor het toekennen van voorrang.
33. De onderbouwing die de ACM in het Ontwerpbesluit geeft met betrekking tot de benodigde stukken, behoeft naar het oordeel van Netbeheer Nederland eveneens verbetering om te kunnen spreken van een objectief, transparant en non-discriminair kader. Hier zal verder op worden ingegaan in Hoofdstuk 4 Alternatieve procedures.

3.4. “Moet”-bepaling voor toepassing van kader

34. Netbeheer Nederland leidt uit het Ontwerpbesluit twee belangrijke beslismomenten af voor de netbeheerder:
 - 1) Artikel 7.1 lid 3 Netcode elektriciteit: de beslissing om maatschappelijke prioritering toe te passen binnen een verzorgingsgebied waar schaarste aan transportcapaciteit is of dreigt te ontstaan;
 - 2) Bijlage 20 lid 1 en 4 Netcode elektriciteit: de beslissing of een individueel verzoek in een concreet geval voldoet aan de formele eisen en inhoudelijke vereisten die het prioriteringskader stelt.
35. In deze Titel zal op beslismoment 1) worden ingegaan. Op beslismoment 2) zal in Titel 3.5. worden ingegaan.
36. Ten aanzien van de beslissing onder 1) volgt uit het Ontwerpbesluit dat een aanvrager alleen om prioriteit kan verzoeken als de netbeheerder, op eigen initiatief, besluit om het prioriteringskader in een gebied toe te passen. Immers, in het Ontwerpbesluit wordt de netbeheerder de mogelijkheid gegeven om, bij het ontstaan of bestaan van transportwachlijsten, transportverzoeken te prioriteren. In het Ontwerpbesluit staat in artikel 7.1 lid 3 dat de netbeheerder, “in afwijking van het eerste lid **kan** (...) besluiten om verzoeken om het doen van een aanbod voor het uitvoeren van transport te behandelen op basis van Bijlage 20”.
37. Dit is naar de mening van Netbeheer Nederland niet in lijn met de eis dat de voorwaarden voor toegang tot het net objectief, niet-discriminerend en transparant dienen te zijn. Uit het codebesluit dient eenduidig te volgen wanneer de netbeheerder het prioriteringskader moet toepassen.
38. Het gevolg van een dergelijke *kan*-bepaling is dat per netbeheerder en per gebied een andere afweging gemaakt kan worden. Dit leidt voor aanvragers tot een onduidelijk en niet transparant proces, en voor netbeheerders tot de verplichting hier een besluit over te nemen. Dit is een onwenselijke gang van zaken. Immers, wanneer uit het codebesluit niet volgt wanneer het kader van toepassing moet zijn of niet volgt hoe het daaraan voorafgaande besluitvormingsproces eruit dient te zien, zal dit tot gevolg hebben dat er niet in gelijke gevallen gelijk wordt gehandeld. Dit leidt tot

discussies en mogelijke juridische procedures. Netbeheer Nederland is daarom van mening dat uit het codebesluit dient te volgen wanneer het prioriteringskader van toepassing *moet* zijn.

39. Naar de mening van Netbeheer Nederland is het enige duidelijke en toetsbare moment waarop het prioriteringskader van toepassing verklaard moet worden het moment waarop, op grond van artikel 9.9 Netcode elektriciteit, in een gebied een vooraankondiging voor congestie wordt gedaan. Dit is het moment waarop een wachtlijst ontstaat en vanaf dat moment kan er dus ook binnen de wachtlijst prioriteit toegekend worden. Tot het moment van vooraankondiging van congestie worden er geen wachtlijsten aangelegd.
40. Tot slot dient duidelijk uit het codebesluit te volgen tot wanneer de toepassing van het prioriteringskader duurt. Naar mening van Netbeheer Nederland zou dit moeten zijn tot het moment dat de netcongestie in het relevante gebied verholpen is en er dus geen wachtlijst meer is. Tot die tijd is het prioriteringskader doorlopend van toepassing.

3.5. Expliciete vaststelling van geldende momenten voor behandeling, toepassing en volgorde van prioritering

41. Ten aanzien van het beslismoment onder 2) zullen er zodra het prioriteringskader van toepassing is op meerdere momenten formele processtappen worden afgerond.
42. Uit het codebesluit dient duidelijk te volgen wanneer deze momenten zijn afgerond en daarnaast welke 'rechten' aanvragers aan deze momenten kunnen ontlennen. De hieronder gedefinieerde momenten/datums zullen hierna gebruikt worden in de in Hoofdstuk 4 opgenomen Alternatieve procedures.
43. Naar de mening van Netbeheer Nederland dienen in het codebesluit de volgende momenten/datums te worden opgenomen en toegelicht:
 - 1) Datum initiële transportverzoek: de datum waarop de aanvrager het initiële transportverzoek compleet heeft ingediend bepaalt de plaats op de wachtlijst ("Datum initiële transportverzoek").
 - 2) Datum prioriteringsaanvraag compleet: de aanvrager die voor prioriteit in aanmerking wil komen, verklaart dat alle stukken voor prioritering ingediend zijn. Dit is de datum die gebruikt wordt om te bepalen wanneer het verzoek om prioritering door de netbeheerder in behandeling wordt genomen ("Datum prioriteringsaanvraag compleet"). Verzoeken voor prioriteit worden op volgorde van Datum prioriteringsaanvraag compleet in behandeling genomen. De netbeheerder heeft hierna 10 werkdagen om het verzoek te behandelen.
 - 3) Datum beslissing toekenning: dit is de datum waarop wordt vastgesteld dat prioriteit kan worden toegekend en de datum vanaf welke moment de aanvraag wordt meegenomen bij de verdeling van transportcapaciteit die op een bepaald moment vrijkomt ("Datum beslissing toekenning").
44. In de codetekst dient duidelijk te zijn dat zolang een aanvraag niet compleet is en aan alle gestelde voorwaarden voldoet, de aanvraag ook niet voor prioritering in aanmerking komt. En dat dit tegelijkertijd geen opschortende werking heeft voor het uitgeven van vrijkomend transportcapaciteit of het toekennen van prioriteit aan andere aanvragen die wel compleet zijn en aan alle gestelde voorwaarden voldoen. De Datum initiële transportverzoek blijft voor deze aanvrager de enige relevante datum.

45. De Datum initiële transportverzoek is daarnaast ook leidend voor het bepalen van de volgorde binnen de prioriteitscategorie voor de verdeling van transportcapaciteit nadat prioriteit is toegekend.

3.6. Rechtszekerheid van aanvragers van transportcapaciteit in de bestaande wachtlijst

46. Bestaande aanvragers in de wachtlijst, waarvan de behandeling van de aanvraag is afgerond, wachten op toekenning van transportcapaciteit. Deze toekenning is afhankelijk van een uitbreiding van het net of het anders vrijkomen van transportcapaciteit. Deze aanvragers ontlene aan hun positie in de wachtlijst, op basis van de Datum initiële transportverzoek, een bepaalde mate van zekerheid op het binnen een bepaalde termijn verkrijgen van transportcapaciteit. Veel aanvragers hebben op basis van deze verwachting bijvoorbeeld al investeringen gedaan. Het zou in strijd met de rechtszekerheid van deze aanvragers zijn, indien als gevolg van de toepassing van het later vastgestelde prioriteringskader, de verwachte toekenning van transportcapaciteit alsnog voor onbepaalde tijd wordt uitgesteld.
47. Naar de mening van Netbeheer Nederland dienen er voor aanvragers die reeds in de wachtlijst staan voldoende mogelijkheden moeten zijn om, zodra het codebesluit in werking treedt, ook een aanvraag voor prioritering in te dienen. Immers, nieuwe aanvragers zullen direct op de mogelijkheid een prioriteringsaanvraag in te dienen geattendeerd worden.
48. In het codebesluit moet expliciet worden opgenomen hoe met de huidige wachtlijst omgegaan dient te worden. Zo zal moeten worden voorzien hoe deze aanvragers adequaat benaderd kunnen worden en zal er een redelijke termijn gegeven moeten worden om het verzoek in te dienen, waarna de netbeheerders een termijn moeten krijgen om deze verzoeken te behandelen voordat nieuwe prioriteringsaanvragen in behandeling genomen dienen te worden.

3.7. Duidelijkheid over toepassing en impact van mogelijke bezwaarprocedures

49. Onder de Titels 3.4 en 3.5 is opgenomen welke verschillende momenten/datums voor de van toepassing van het prioriteringskader relevant zijn.
50. Los van de aanpassingen die volgens Netbeheer Nederland ten aanzien van deze momenten/datums noodzakelijk zijn, maakt het Ontwerpbesluit onvoldoende duidelijk hoe met bezwaren en geschillen over de beslissingen van de netbeheerder moet worden omgegaan.
51. Specifiek als het gaat om de beslissing om een aanvrager (al dan niet) voorrang te verlenen. Helder moet zijn of tegen de toewijzing of afwijzing bezwaar kan worden gemaakt bij de netbeheerder. Ook moet duidelijk zijn door wie een eventueel bezwaar ingediend kan worden en welke procedurele stappen de netbeheerder vervolgens moet doorlopen. Ook voor het toekennen van het omstreden vrijgespeelde transportcapaciteit en de verdere afhandeling van andere verzoeken heeft dit mogelijk consequenties die hierin meegenomen moeten worden. Uit het codebesluit moet duidelijk blijken of beschikbaar gekomen transportcapaciteit wel of niet moet worden aangehouden zolang geschillen over het verlenen of afwijzen van voorrang lopende zijn. Op deze voor de uitvoering van het prioriteringskader relevante vragen geeft het Ontwerpbesluit geen duidelijkheid.
52. Naar de mening van Netbeheer Nederland kan het geenszins de bedoeling zijn dat de uitgifte van transportcapaciteit hangende eventuele procedures stil komt te liggen of dat netbeheerders in die situatie gehouden zijn transportcapaciteit aan te houden.

53. Netbeheer Nederland herinnert er in dit verband aan dat de netbeheerders ter zake geen bestuursorgaan in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) zijn en deze wet daarom niet van toepassing is op het wel of niet toekennen van prioriteit en of bezwaar en beroep, als bedoeld in de hoofdstukken 6, 7 en 8 van de Awb. Netbeheer Nederland wenst in het codebesluit daarom ook toelichting te verkrijgen of en zo ja welke andere aanvragers van transportcapaciteit bezwaar kunnen aantekenen of in beroep kunnen gaan tegen het toekennen van prioriteit aan een ander en hoe.

3.8. Duidelijkheid omtrent relatie tussen de landelijk netbeheerder, regionale netbeheerders en kleinere netbeheerders in prioritering voor uitgifte van transportcapaciteit

54. In congestiegebieden is de relatie tussen de aangrenzende regionale netbeheerders en de landelijk netbeheerder van groot belang voor de effectiviteit van het prioriteringskader.
55. In het Ontwerpbesluit wordt niet geregeld hoe moet worden omgegaan met het voorrang verlenen voor partijen bij de behandeling van gezamenlijke wachtlijsten in een situatie dat er sprake is van een congestiegebied waarbij twee netbeheerders zijn betrokken. Het is naar de mening van Netbeheer Nederland uit maatschappelijk oogpunt van belang dat in een dergelijke situatie de netbeheerders die het betreffen een gezamenlijke wachtlijst afwerken en dat het prioriteringskader op deze gezamenlijke wachtlijst wordt toegepast.
56. Indien meerdere netbeheerders betrokken zijn in een congestiegebied, zal het wachtlijstmanagement complexer worden. Netbeheer Nederland is desondanks van mening dat dit vanwege de netinfrastructuur niet te vermijden is, en dat uit maatschappelijk oogpunt het combineren van wachtlijsten wenselijk is. Door het maken van concrete afspraken tussen de betrokken netbeheerders moet gezamenlijk wachtlijstmanagement goed uitvoerbaar zijn.
57. Het codebesluit dient dan ook te bepalen dat als bij een congestiegebied meer dan één netbeheerder betrokken is, deze netbeheerders het prioriteringskader gezamenlijk toepassen.

3.9. Implementatieperiode voor invoering en toepassing van het prioriteringskader

58. Om het prioriteringskader te kunnen uitvoeren dienen de netbeheerders verschillende operationele aanpassingen door te voeren. Ook de instanties die de aanvrager van de benodigde verificaties of andere documenten moeten voorzien, zullen hun administratieve organisatie daarop wellicht moeten aanpassen.
59. Iedere verzoeker van transportcapaciteit, zowel reeds afgeronde verzoeken als verzoeken die na inwerkingtreding van het codebesluit ingediend worden, moet in de gelegenheid gesteld worden om een prioriteringsaanvraag in te dienen. Daartoe dient de netbeheerder de aanvrager van de nodige informatie te voorzien. In het verlengde is daarnaast een extra aanpassing nodig voor de behandeling van de aanvragers die reeds in de wachtlijst staan. Deze aanvragers dienen ieder afzonderlijk en op adequate wijze benaderd te worden. Netbeheerders dienen hiervoor processen in te richten. Hiervoor zal de gehele wachtlijst afgelopen moeten worden.
60. Naast de vereiste handelingen rondom het informeren en bereiken van de aanvragers dient binnen de operatie van de netbeheerders een proces ingericht te worden om de vereiste toetsing uit te voeren (zie hierna Hoofdstuk 4 voor de mogelijke vormen van toetsing). Dit vereist eerst organisatie rondom het in ontvangst nemen van de aan te leveren stukken en daarna de verwerking.

61. Het resultaat hiervan zal in de netbeheerdersadministratie verwerkt moeten worden waarna er weer contact met de aanvrager dient plaats te vinden. Aanvullend zal ook de eventuele prioritering in de wachtlijst doorgevoerd dienen te worden. Tot slot zal tijd nodig zijn om op juiste wijze over de toepassing van het prioriteringskader aan de ACM te rapporteren.
62. Dit zijn stuk voor stuk nieuwe bedrijfsprocessen die niet direct in de huidige bedrijfsvoering kunnen worden ingepast. Kort en goed zullen in elk geval de volgende organisatorische aanpassingen nodig zijn:
 - 1) inrichting en implementatie van proces, systeem en organisatie voor ontvangst, behandeling, vastlegging en verwerking van prioriteitsverzoeken en wachtlijstbeheer;
 - 2) werving en opleiding van medewerkers om deze nieuwe processen uit te kunnen voeren;
 - 3) inrichting van klantcommunicatie omtrent prioritering;
 - 4) uitvoering van dit nieuwe proces op de bestaande wachtlijsten alvorens het codebesluit in werking treedt voor nieuwe aanvragen;
 - 5) opzetten van ACM rapportage over toepassing van het prioriteringskader.
63. Afhankelijk van hoe de uiteindelijke procedure eruit komt te zien zullen netbeheerders een bepaalde periode nodig hebben om bovengenoemde processen te implementeren. Netbeheer Nederland gaat graag verder in gesprek over welke periode geschikt is.

4. Alternatieve procedures

64. Het vertrekpunt bij deze voorgestelde procedures is dat het prioriteringskader van toepassing is in een bepaald gebied. Zie hiervoor Titel 3.4. De bij de procedure I en II voorgestelde codeteksten zijn opgenomen in Bijlage 3. Hierbij merkt Netbeheer Nederland op dat de hier opgenomen teksten suggesties betreffen langs welke lijnen de definitieve codetekst kan worden geformuleerd. Over de exacte vormgeving in codetekst van de rechten en verantwoordelijkheden gaat Netbeheer Nederland graag verder in gesprek.
65. Netbeheer Nederland heeft in dit Hoofdstuk een drietal alternatieve procedures opgenomen. Onder Titel 5.1 wordt beschreven hoe volgens Netbeheer Nederland gehandeld dient te worden bij de uiteindelijke vrijgave van transportcapaciteit.
66. Van de alternatieve procedures heeft Procedure II de voorkeur van Netbeheer Nederland. Procedure I daarbij heeft als nadelen dat daarin de uitvoeringslasten bij de ACM liggen en dat dit nauwe coördinatie vereist tussen netbeheerders en de ACM bij de behandeling van prioriteringsaanvragen.
67. Procedure III, de Beperkte toets op de betrouwbaarheid van de stukken door de netbeheerder, heeft Netbeheer Nederland opgenomen om te illustreren dat het bij de netbeheerder neerleggen van een verdergaande toetsing, in plaats van te beperken tot een toetsing op volledigheid van de documenten, leidt tot een procedure die niet in lijn is met het fundamentele belang om een zuivere rolverdeling in toepassing van het prioriteringskader te borgen (zie Titel 3.1.).

4.1. Procedure I - Prioriteringstoets door de ACM

68. In het voorgaande is reeds betoogd dat de ACM (behoudens ACER) exclusief bevoegd is tot goedkeuring of vaststelling van de voorwaarden voor de aansluiting op en toegang tot de netten. Naar het oordeel van Netbeheer Nederland maakt dit dat de ACM ook in individuele gevallen kan besluiten dat een aanvrager met prioriteit transportcapaciteit dient te verkrijgen.
69. Netbeheer Nederland is van oordeel dat het bepalen van de noodzaak tot prioriteren van een individueel verzoek door de ACM tot de meest zuivere rolverdeling leidt en het beste aansluit bij

zowel de wettelijke taken, kennis en expertise van de netbeheerders als wel de overheden en de toezichthouder.

70. Doordat de netbeheerder alleen een rol heeft in het 'verifiëren' van het aanwezig zijn van een 'prioriteringsuitspraak' van de ACM wordt voorkomen dat de netbeheerder een oordeel dient te vormen over de juistheid en volledigheid van stukken die de noodzaak tot prioriteren aan zou moeten tonen. De netbeheerder kan zich op deze manier neutraal blijven opstellen ten aanzien van het doel waarvoor transportcapaciteit wordt aangevraagd. De netbeheerder maakt dan geen eigen keuzes over het al dan niet prioriteren van een aanvrager en voert slechts de door de ACM gedane prioriteringsuitspraken uit.
71. Netbeheer Nederland stelt voor dat de ACM een limitatieve lijst van concrete stukken voorschrijft, die door de aanvrager moeten worden aangeleverd (zie Titel 3.3.) Op basis van deze stukken kan de ACM (inhoudelijk) toetsen of de aanvrager prioriteit dient te krijgen. De bevestiging van het verkrijgen van maatschappelijke prioriteit wordt door de aanvrager aan de netbeheerder verstuurd. Op basis van deze bevestiging kan de netbeheerder aan de aanvrager prioriteit verlenen. Daarbij zij opgemerkt dat ingeval van verzoeken van congestieverzachtters (Categorie 1) de ACM eerst door de netbeheerder zou moeten laten verklaren of aan de relevante net-technische criteria voldaan wordt.
72. Naast dat Procedure I tot de meest zuivere rolverdeling leidt heeft deze procedure naar verwachting ook de kortste implementatietijd. Niet alle van de in Titel 3.9. opgenomen bedrijfsprocessen dienen aangepast te worden.
73. Stapsgewijs kan het voorgaande als volgt weergegeven worden:

Stappen Procedure I - Prioritering door de ACM

1. De aanvrager levert bij de netbeheerder als bewijs van het groot algemeen belang van de aanvrager een bevestiging van toekenning van prioriteit voor het transportverzoek, zoals door de ACM afgegeven, in.
2. De netbeheerder geeft de aanvrager prioriteit en verschuift de aanvrager op de wachtlijst.

4.2. Procedure II - Volledigheidstoets op stukken door netbeheerder

74. Procedure II wijkt in belangrijke mate af van Procedure I voor wat betreft de plek waar de toetsing van de aan te leveren stukken wordt belegd. Als onderdeel van Procedure II zal de netbeheerder de door de aanvrager aan te leveren stukken als onderdeel van het transportverzoek op volledigheid toetsen.
75. Het toetsen op volledigheid betekent voor Netbeheer Nederland dat uitdrukkelijk niet naar de inhoud van de stukken wordt gekeken en dat de stukken ook niet op inhoudelijke volledigheid en/of juistheid worden gecontroleerd. De netbeheerder zal zich onthouden van elk inhoudelijk oordeel om zo objectief te kunnen handelen en transparant te kunnen rapporteren over de uitkomst van de volledigheidstoets. Hiermee wordt onder andere voorkomen dat de netbeheerder zich een inhoudelijk oordeel dient te vormen over door overheidsorganen of andere (publieke) instanties afgegeven informatie.
76. Om dit te kunnen doen is, gelijk aan bij Procedure I, van essentieel belang dat in het codebesluit een limitatieve lijst van concrete stukken wordt opgenomen, die door de aanvrager moeten worden aangeleverd. Daaronder dient een bevestiging van de daartoe best geplaatste instantie inbegrepen te zijn dat het stuk volledig en actueel is en, indien relevant, onherroepelijk verleend is (zie Titel 3.3.). Concreet betekent dit dat wanneer een stuk niet aan de opgenomen (vorm)vereisten voldoet de prioriteringsaanvraag niet verder in behandeling genomen kan worden.

77. Stapsgewijs kan het voorgaande als volgt weergegeven worden:

Stappen Procedure II - Volledigheidstoets op stukken door de netbeheerder

1. Voor de in het codebesluit op te nemen categorieën wordt per categorie bepaald met welke documenten het bestaan van een groot algemeen belang aangetoond dient te worden en aan welke (vorm)vereisten deze stukken dienen te voldoen.
2. De Datum initiële transportverzoek ontstaat wanneer de aanvrager zijn complete verzoek voor transportcapaciteit bij de relevante netbeheerder indient.
3. De Datum prioriteringsaanvraag compleet ontstaat wanneer de aanvrager tekent dat alle stukken voor de aanvraag voor prioriteit zijn aangeleverd. Dit kan voor een nieuwe aanvraag gelijk vallen met de Datum initiële transportverzoek. Voor aanvragers die reeds op de wachtlijst staan is dit door middel van een nazending. De netbeheerder neemt het verzoek voor prioriteit op de Datum prioriteringsaanvraag compleet in behandeling.
4. De netbeheerder voert de volledigheidstoets uit en controleert of de stukken overeenkomstig de opgenomen (vorm)vereisten voor die categorie volledig zijn ingediend. Hiervoor heeft de netbeheerder 10 werkdagen de tijd.
5. De Datum beslissing toekenning ontstaat zodra de netbeheerder de volledigheidstoets heeft afgerond en oordeelt dat de aanvrager voor prioriteit in aanmerking komt. De netbeheerder kent de aanvrager prioriteit toe en verschuift het verzoek om transportcapaciteit op de wachtlijst.
6. Indien de aanvraag onvolledig is wordt het verzoek afgewezen en wordt de aanvrager hierover door de netbeheerder geïnformeerd. Hiermee komt de afgegeven Datum prioriteringsaanvraag compleet te vervallen. De aanvrager behoudt zijn reeds toegekende plek op de wachtlijst op basis van de Datum initiële transportverzoek.

4.3. Procedure III - Beperkte toets op de betrouwbaarheid van de stukken door netbeheerder

78. Het onderdeel waarop Procedure III van Procedure II afwijkt is het opnemen van een betrouwbaarheidstoets. Dat maakt dat deze procedure naar de mening van Netbeheer Nederland niet plaats kan vinden zonder inbreuk te doen op de zuiverheid van rollen. Dit heeft tot gevolg dat deze procedure zal leiden tot het betrekken van subjectieve elementen in de beoordeling van de aanvragen om prioriteit.
79. Deze procedure heeft Netbeheer Nederland opgenomen om te illustreren waar in het proces de rol van de netbeheerder op zou moeten houden, namelijk daar waar subjectieve elementen onderdeel van de beoordeling van de aanvraag worden. Netbeheer Nederland acht het niet mogelijk in de Netcode Elektriciteit op te nemen hoe netbeheerders dienen te oordelen over de betrouwbaarheid van de ingediende stukken. Een nog verdergaande beoordeling, zoals op inhoudelijke juistheid, ligt daar nog verder vanaf.
80. In het Ontwerpbesluit ontbreekt een toelichting op hoe de netbeheerder de in te dienen stukken dient te beoordelen in het geval dat de voorwaarden niet evident objectief en transparant vorm gegeven kunnen worden. De netbeheerder kan een eigen oordeel vormen op basis van de stukken, maar niet kan worden vastgesteld waaraan voldaan dient te worden om vervolgens te oordelen dat een stuk betrouwbaar is. Vragen ten aanzien van de betrouwbaarheid dienen ingebouwd te worden in de bevestiging die door de daarvoor best geplaatste instantie afgegeven dient te worden.
81. Ook wenst Netbeheer Nederland te benadrukken dat een betrouwbaarheidstoets nadrukkelijk geen toetsing op inhoudelijke juistheid of volledigheid inhoudt. Netbeheerders zijn in geen geval in staat om een oordeel te vormen over de daadwerkelijke juistheid van de door andere (publieke) instanties

afgegeven stukken of verleende rechten. De netbeheerder beperkt zich tot de vraag of de stukken op de netbeheerder betrouwbaar overkomen.

82. Het opnemen van deze betrouwbaarheidstoets zorgt voor extra procedurele stappen waarbij de netbeheerder dient te oordelen over onderwerpen die buiten het werkveld en de expertise van de netbeheerder liggen. Afhankelijk van het onderliggende stuk waarbij de netbeheerder twijfels over de betrouwbaarheid kan hebben, zal de aanvrager aanvullende actie dienen te ondernemen.
83. Evengoed kan het voorgaande stapsgewijs als volgt weergegeven worden:
 1. Voor de in het codebesluit op te nemen categorieën wordt per categorie bepaald met welke documenten het bestaan van een groot algemeen belang aangetoond dient te worden en aan welke (vorm)vereisten deze stukken dienen te voldoen.
 2. De Datum initiële transportverzoek ontstaat wanneer de aanvrager zijn complete verzoek voor transportcapaciteit bij de relevante netbeheerder indient.
 3. De Datum prioriteringsaanvraag compleet ontstaat wanneer de aanvrager tekent dat alle stukken voor de aanvraag voor prioriteit zijn aangeleverd. Dit kan voor een nieuwe aanvraag gelijk vallen met de Datum initiële transportverzoek. Voor aanvragers die reeds op de wachtlijst staan is dit door middel van een nazending. De netbeheerder neemt de aanvraag voor prioriteit op de Datum prioriteringsaanvraag compleet in behandeling.
 4. De netbeheerder voert 1) de volledigheidstoets en 2) de betrouwbaarheidstoets uit en controleert of de stukken overeenkomstig de opgenomen (vorm)vereisten voor die categorie volledig zijn ingediend en of deze stukken op de netbeheerder betrouwbaar overkomen. Hiervoor heeft de netbeheerder 10 werkdagen de tijd.
 5. De Datum beslissing toekenning ontstaat zodra de netbeheerder de volledigheidstoets en de betrouwbaarheidstoets heeft afgerond en oordeelt dat de aanvrager voor prioriteit in aanmerking komt. De netbeheerder kent de aanvrager prioriteit toe en verschuift het verzoek om transportcapaciteit op de wachtlijst.
 6. Indien de aanvraag onvolledig is of niet als betrouwbaar op de netbeheerder overkomt wordt het verzoek afgewezen en wordt de aanvrager hierover door de netbeheerder geïnformeerd. Hiermee komt de afgegeven Datum prioriteringsaanvraag compleet te vervallen. De aanvrager behoudt zijn reeds toegekende plek op de wachtlijst op basis van de Datum initiële transportverzoek.

4.4. Hoe te handelen bij het vrijgeven van transportcapaciteit

84. Op het moment dat de netbeheerder in een congestiegebied transportcapaciteit beschikbaar krijgt, behandelt de netbeheerder de transportaanvragen op volgorde van de wachtlijst. Om dit transparant te kunnen doen dient uit het codebesluit duidelijk te volgen welke aanvragers voor een aangepaste volgorde op de wachtlijst in aanmerking komen. Hiervoor is het onderscheid tussen de in Titel 3.5. opgenomen datums van essentieel belang. Het is bijvoorbeeld denkbaar dat er aanvragers zijn die op het moment van vrijgeven van transportcapaciteit nog niet alle stukken hebben ingediend en daarom niet beschikken over een Datum prioriteringsaanvraag compleet.
85. Naar de mening van Netbeheer Nederland dient op het moment van vrijkomen van transportcapaciteit de wachtlijst voor dat moment definitief gerangschikt te zijn. Dat betekent concreet dat alle aanvragers die over een Datum beslissing toekenning beschikken in de wachtlijst reeds zullen zijn doorgevoerd.
86. Ook de aanvragers die een Datum prioriteringsaanvraag compleet hebben op het moment van vrijkomen van transportcapaciteit zullen door de netbeheerders worden afgehandeld conform de stappen van de gekozen procedure. Ten aanzien van deze groep moet naar de mening van Netbeheer Nederland wel uit het codebesluit volgen dat het nog afronden van deze aanvragen niet

in de weg mag staan van het toekennen van transportcapaciteit aan aanvragers met een Datum beslissing toekenning uit bovenliggende categorieën, of aan aanvragers binnen dezelfde categorie met een eerdere Datum initiële transportverzoek waarvan de aanvragen eerder worden afgerond. Op deze manier wordt geborgd dat de transportcapaciteit zo snel mogelijk kan worden uitgegeven.

87. Deze handelwijze heeft tot gevolg dat aanvragers met een Datum prioriteringsaanvraag compleet, met een datum later dan de datum waarop transportcapaciteit vrijkomt en aanvragers die gedurende het doorlopen van de procedure zijn afgewezen niet zullen worden meegenomen bij het verdelen van de vrijgekomen transportcapaciteit. Deze aanvragen tellen hebben ten tijde van de betreffende vrijgave transportcapaciteit de Datum initiële transportverzoek.

5. Codetechnische en redactionele opmerkingen

88. De wijze waarop met het Ontwerpbesluit een nieuw artikel 7.1 in de Netcode elektriciteit wordt ingevoegd, is volgens Netbeheer Nederland niet in overeenstemming met de Richtsnoeren indiening codevoorstel (Staatscourant 2014-28360) waarin de relevante delen van de Aanwijzingen voor de regelgeving (AvR) ook op de codes van toepassing worden verklaard.
89. Uitgangspunt in de AvR is dat bestaande artikelen niet vernummerd worden, vooral vanwege het praktische argument van het voorkomen van verwijzingsfouten vanuit andere documenten naar de betreffende wet, het betreffende besluit, of, in dit geval het betreffende codebesluit. Naar de huidige artikelen 7.3 en 7.4 (m.b.t. spanningskwaliteit) wordt in veel 'externe documenten' verwezen. Vernummering gaat dan tot veel verwarring leiden en is om die reden ongewenst. Een oplossing kan zijn om het nieuwe artikel "artikel 7.0" te noemen, of "artikel 7.a1". Of om het artikel achterin Hoofdstuk 7 op te nemen als "artikel 7.19".
90. Daarnaast ontbreekt een nette inpassing van dit artikel in de materie van paragraaf 7.1 (het recht op transport) en paragraaf 9.2 (het toekennen van transportcapaciteit). Op zijn minst zou de relatie met artikel 9.6 aangegeven moeten worden, maar liefst ook de relatie met het huidige artikel 7.1, het overeenkomen van het recht op transport.
91. Opmerkingen in meer detail (onverminderd eerder bedoelde principiële opmerkingen):
- 1) Artikel 7.1, eerste lid: wat de netbeheerder precies moet doen als hij "verzoeken in behandeling neemt", blijft ongewis. Een verwijzing naar artikel 9.6 lijkt hier op zijn plaats, want daar staat immers wat een netbeheerder met een verzoek doet (toekennen of constateren dat er een tekort is aan beschikbare transportruimte en alles wat daarna komt).
 - 2) Artikel 7.1, derde lid: De tekst is gelijk vorm gegeven als het eerste artikel en dat impliceert dat het gaat om alle verzoeken. Dus een netbeheerder handelt generiek alle verzoeken af op basis 'wie het eerst komt, het eerst maalt' of volgens bijlage 20. Waarschijnlijk is het de bedoeling dat een netbeheerder die keuze per netgebied mag maken, maar dat staat er niet.
 - 3) Artikel 7.1, derde lid: Hier staat dat de netbeheerder een aanvraag kan behandelen volgens bijlage 20. Daar staat niet echt een procedure, dus het is onbepaald wat een netbeheerder nu exact moet doen.
 - 4) Artikel 7.1, vierde lid: Wat is geschikte wijze? Ons inziens ligt een verwijzing naar de website bedoeld in artikel 9.8 meer voor de hand. Overigens: als de zienswijze van de netbeheerders wordt gevolgd dat de "kan" bepaling een "moet" bepaling moet zijn, dan is dit artikel overbodig.
 - 5) Artikel 7.1, vijfde lid: Waarschijnlijk staat hier niet wat ACM bedoelt. De keus is zwart/wit: of alle aansluitingen gaan op volgorde, of alle aansluitingen zijn onderworpen aan een beoordeling op grond van Bijlage 20. Waarschijnlijk wil ACM weten hoeveel aansluitingen daadwerkelijk op grond van bijlage 20 van plaats zijn gewisseld in de wachtlijst. Maar hoe dan ook geldt: dit artikellid introduceert een administratieve last voor netbeheerders die, gelet op de toelichting (randnummer 150 e.v.), de netbeheerder concreet verplicht om zowel een lijst van transportverzoeken van een jaar met toepassing van maatschappelijk prioriteren, als een lijst

zonder toepassing van maatschappelijk prioriteren te verstrekken. De vraag is of deze last haalbaar en zinvol is gelet op (i) het grote aantal aanvragen bij de netbeheerders) en (2) het reeds bestaande grote aantal administratieve verplichtingen van netbeheerders, waaraan reeds manuren en geld wordt besteed, die ook aan het primaire proces van netbeheerder zouden kunnen worden besteed. Evaluatie is op zich niet bezwaarlijk, maar uit niets blijkt dat de ACM heeft overwogen of het ook met minder gegevens toe kan of op een efficiëntere manier de evaluatie kan verrichten.

- 6) Bijlage 20: In het MARI/PICASSO-voorstel (BR-2023-1951, ACM-dossier ACM/22/181296) worden al een bijlage 20 en een bijlage 21 voorgesteld. Bij het nemen van besluit naar aanleiding van onderhavig dossier en dossier ACM/22/181296 is het zaak op een juiste nummering van bijlagen te letten.
- 7) Bijlage 20, eerste lid: een netbeheerder neemt niet "een verzoek" in behandeling volgens bijlage 20, maar neemt (eventueel ingeperkt tot een gebied) alle aanvragen om (extra) transportcapaciteit in behandeling volgens bijlage 20. De keus om een individuele aanvraag te prioriteren moet immers nog gemaakt worden.
- 8) Bijlage 20, eerste lid: de eerste bepaling zou moeten zijn dat een netbeheerder bepaalt/verifieert in welke categorie een aanvraag valt.
- 9) Bijlage 20, eerste lid: "als bedoeld in Tabel 1" kan beter geformuleerd worden "genoemd in tabel 1".
- 10) Bijlage 20, tweede lid: Wat precies betekent "in behandeling nemen" hier? Zonder "in behandeling nemen" kan een netbeheerder niet vaststellen in welke categorie een aanvraag valt. Het gaat niet om de volgorde van 'in behandeling nemen' maar om de volgorde van 'toekennen transportrechten'. Dat onderscheid zit niet in artikel 9.6 omdat het daar niet nodig is. Maar hier is het wel nodig en dus ontbreekt dit belangrijke onderscheid in de voorgestelde codetekst. Zie ook randnummer 34 34.
- 11) Bijlage 20, tweede lid: daarnaast is het nog belangrijk om te bepalen wat dan het beginmoment is van wijzigen in volgorde. Zoals gesteld in randnummer 41 dient dat het moment waarop de prioriteringsaanvraag compleet en juist is beoordeeld te zijn. Dat betekent ook dat pas vanaf dat moment een aanvraag mee kan gaan doen in de volgorde van uitgifte van transportrechten en niet eerder. Op dat moment kan inmiddels vrijgekomen transportcapaciteit al weer zijn uitgegeven. Dat dient voor een ieder duidelijk te zijn. Dat geeft ook een aangeslotene een stimulans om te helpen de categorisering zo snel mogelijk uit te kunnen voeren. .
- 12) Bijlage 20, tweede lid: in het eerste lid is geen sprake van categorieën, alleen van een verwijzing naar Tabel 1. Dus hier hoeft niet naar eerste lid verwezen te worden en zou de tekst kunnen luiden: "Indien sprake is van meerdere aanvragen binnen de categorieën als bedoeld in Tabel 1 neemt de netbeheerder etc"
- 13) Bijlage 20, derde lid: Zou beter geformuleerd kunnen worden als "In afwijking van het derde lid, neemt de netbeheerder verzoeken die zijn ingedeeld in categorie 4a als bedoeld in Tabel 1 in behandeling op de volgende volgorde:". En dan ontbreekt nog dat binnen die afwijkende volgorde soortgelijke gevallen weer op volgorde van aanvraag of toekenning prioriteit gaan. Overigens, zoals eerder gesteld, zou wat ons betreft heel categorie 4 niet in het prioriteringskader opgenomen hoeven worden behoudens voor de aanvragers die om transportcapaciteit op het hoogspanningsnet verzoeken en daarnaast bovenwettelijk verduurzamen.
- 14) Bijlage 20, vierde lid: de verwijzing naar het eerste lid is hier problematisch; immers, alle aanvragen vallen onder het eerste lid en moeten nog in een categorie ingedeeld worden. Pas als dat proces in de bepalingen staat, kun je er hier naar verwijzen.
- 15) Bijlage 20, vierde lid: de 'kan'-bepaling is hier ook vreemd, want dat betekent namelijk dat de netbeheerder het ook kan laten. Het prioriteringskader zou juist dwingend recht moeten zijn. De bepaling zou beter geformuleerd kunnen worden als "indien een aanvraag voldoet aan de voorwaarden van één van de in Tabel 1 genoemde categorieën, behandelt de netbeheerder de aanvraag als behorend tot de desbetreffende categorie".
- 16) Bijlage 20, vierde lid: De verplichting om te informeren geldt ook niet voor andere transportverzoeken (bij toepassing 'wie het eerst komt, het eerst maalt'.) en hoeft daarom ook

Bijlage 1 Zienswijze

BR-2023-2020

5 oktober 2023

hier niet opgenomen te worden, al is in de praktijk uiteraard wel informatie nodig van aanvragers. "In ieder geval" is onvoldoende objectief en moet daarom worden verwijderd.

- 17) Bijlage 20, vijfde lid: deze bepaling is hier niet op zijn plaats. Moet of in artikel 7.1 of hoort aan het begin van deze bijlage als onderdeel van duidelijke procesbepalingen hoe een netbeheerder dient te handelen wanneer hij heeft besloten binnen een gebied over te gaan op gebruik maken van prioritaire toekenningsruimte.
- 18) Bijlage 20, tabel, 4^e categorie: deze categorie is naar de aard van de formulering een inhoudelijke bepaling en niet een categoriebeschrijving.

Consultatievraag 1

De ACM heeft in het Ontwerpbesluit een prioriteringskader opgenomen dat tot stand is gekomen na overleg met het Ministerie van Economisch Zaken en Klimaat, het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en Netbeheer Nederland. Met de invulling van het prioriteringskader is zo goed mogelijk invulling gegeven aan het voornemen uit het Landelijk Actieprogramma Netcongestie om functies van groot algemeen belang voorrang te kunnen geven bij de behandeling van transportverzoeken.

- a. *De functies die zijn opgenomen in het prioriteringskader zijn voor zover mogelijk gekoppeld aan SBI-codes, de wettelijke taakuitoefening van partijen die om voorrang verzoeken en concrete afspraken en/of overeenkomsten met overheden. Indien u van mening bent dat de categorisering van functies in het prioriteringskader verbeterd kunnen worden, verneemt de ACM dit graag.*

SBI-codes kunnen beschouwd worden als een objectief instrument, maar zijn ook foutgevoelig en geven bedrijven zelf een grote invloed op de SBI-codes waarover beschikt kan worden. De SBI-code zal naar mening van Netbeheer Nederland daarom altijd in samenhang met andere stukken gezien en beoordeeld moeten worden. Zie hiervoor Titel 3.3. waar ook een opmerking is gemaakt over de gevolgen van het doen van een aanvraag op grond van frauduleuze documenten. Zie daarnaast Hoofdstuk 4 waar de voorgestelde alternatieve procesvoorstellen zijn opgenomen en wordt overwogen hoe en door wie de ingediende stukken naar de mening van Netbeheer Nederland beoordeeld dienen te worden.

- b. *De ACM merkt op dat er voor functies die voorzien in woningbehoefte in het prioriteringskader in beperkte mate ruimte is voor combinaties van woningbouwprojecten en commerciële functies. Dit is gedaan omdat uit overleg met overheden is gebleken dat bij de ontwikkeling van woningbouwprojecten vaak een koppeling wordt gemaakt met een commerciële activiteit, zoals bijvoorbeeld het realiseren van appartementencomplexen met daarbij een commerciële ruimte voor verhuur. De ACM ontvangt graag een reactie op de vraag of het gangbaar en nodig is dat een dergelijke koppeling bestaat en of de ontwikkeling van woningbouwprojecten beperkt wordt als deze koppeling wordt losgelaten.*

Netbeheer Nederland kan vanuit haar rol en expertise niet beoordelen of de ontwikkeling van woningbehoefte beperkt wordt wanneer commerciële functies geen voorrang kunnen krijgen in de wachtlijst voor transportcapaciteit c.q. losgekoppeld worden van de gebiedsontwikkeling. Wel wenst Netbeheer Nederland te benadrukken dat het binnen dit codetraject dient te gaan om het prioriteren van steeds beperkte en per gebied wisselende hoeveelheden vrijgekomen transportcapaciteit. Dit vereist keuzes. Zoals in Titel 3.2. toegelicht krijgt woningbouw hoe dan ook een andere behandeling bij het verdelen van transportcapaciteit en is het niet nodig deze categorie op te nemen in het prioriteringskader.

- c. *In het prioriteringskader in het Ontwerpbesluit is bij 'woningbehoefte' in categorie 3 aangesloten bij SBI-codes 41.10 (projectontwikkeling) en 41.20 (algemene burgerlijke en utiliteitsbouw). Deze algemene SBI-codes zijn in het prioriteringskader gekoppeld aan specifieke woningbouwplannen van de overheid, zoals opgenomen in bijvoorbeeld structuurvisies van provincies en bestemmingsplannen van gemeenten. Naast de hiervoor genoemde algemene SBI-codes bestaan er specifieke SBI-codes die betrekking hebben op andere vormen van woningbehoefte, zoals verpleeghuizen (87.10), verzorghuizen (87.30.1) vormen van begeleid wonen (87.20, 87.31), jeugdzorg (87.90.1) en maatschappelijke opvang voor daklozen en asielzoekers (87.90.2). Om te borgen dat deze vormen van woningbehoefte ook voorrang kunnen krijgen onder het prioriteringskader (aangezien woningbehoefte een primaire levensbehoefte is, zie ook randnummer 76 van het besluit) verneemt de ACM graag of dergelijke projecten ook worden ontwikkeld onder de SBI-codes 41.10 en 41.20.*

Het ligt buiten de expertise van Netbeheer Nederland om te beoordelen onder welke SBI-codes bepaalde projecten worden ontwikkeld. SBI-codes zijn op dit moment ook geen onderdeel van de informatie die aanvragers bij hun transportverzoek moeten indienen. Daarbij geeft Netbeheer Nederland wel in overweging om expliciete wensen rondom de genoemde woonvormen expliciet in het kader op te nemen in plaats van de nu genoemde algemene SBI-codes indien woningbehoefte onverhoopt toch in het kader gehandhaafd zou worden.

Consultatievraag 2

Het vertrekpunt in het Ontwerpbesluit is dat een partij die voorrang wil voor zijn transportverzoek op basis van het prioriteringskader dient aan te tonen dat hij binnen het prioriteringskader valt. Ook dient hij te onderbouwen waarom de voorrang evenredig en noodzakelijk is (zie randnummers 86 tot en met 104 van het besluit en het voorgestelde Bijlage 20, vierde lid, van de Netcode). De bewijslast ligt dus bij de verzoeker. De netbeheerder dient te beoordelen of verzoeker alle relevante stukken heeft overgelegd.

Indien u meent dat er een andere, betere manier is, om dit proces in te richten, verneemt de ACM dit graag. De ACM verzoekt u om uw reactie te motiveren en zo concreet mogelijk toe te lichten hoe dit proces eruit zou moeten zien.

Netbeheer Nederland verwijst naar Hoofdstuk 4 voor de daar opgenomen alternatieve procedures en naar Bijlage 4 voor de bijbehorende suggesties voor bijpassende codeteksten.

Consultatievraag 3

Het Ontwerpbesluit voorziet in een mogelijkheid voor de netbeheerder om transportverzoeken te prioriteren. Het Ontwerpbesluit voorziet niet in een expliciete prioriteringsmogelijkheid voor de behandeling van aansluitverzoeken. Dit betekent dat partijen die voorrang krijgen bij transport, mogelijk alsnog (lang) moeten wachten op een aansluiting.

De ACM merkt op dat voor aansluitverzoeken op dit moment niet wettelijk is vastgelegd dat deze in behandeling moeten worden genomen op basis van het first come, first served beginsel. Bij transportverzoeken is dit wel vastgelegd in de Netcode Elektriciteit (en onderhavig Ontwerpbesluit voorziet in een afwijkingsmogelijkheid daarvan). Voor de aansluittaak is in artikel 23, derde lid, van de E-wet vastgelegd dat de netbeheerder non-discriminatoir dient te handelen. De ACM kan zich voorstellen dat het non-discriminatie beginsel bij de aansluittaak kan worden uitgelegd langs de lijn van het non-discriminatie beginsel bij de transporttaak, zoals bedoeld in dit Ontwerpbesluit. Dat betekent dat netbeheerders aansluitverzoeken van partijen die zijn opgenomen in het prioriteringskader voorrang geven. Daarbij moet dan wel ruimte blijven voor netbeheerders om rekening te houden met eventuele synergievoordelen, bijvoorbeeld door de realisatie van aansluitingen binnen een bepaald werkgebied te clusteren.

De ACM verneemt graag of en in hoeverre voorrang bij transportverzoeken ook voorrang bij aansluitverzoeken zou moeten betekenen en of dat op de bovenstaande manier kan worden geregeld. De ACM verzoekt u om uw reactie te voorzien van een concrete toelichting en motivering.

Voor de volledigheid merkt de ACM op dat er parallel aan dit Ontwerpbesluit, in een ander traject door de daarbij betrokken partijen, ook wordt gesproken over de invulling van de aansluittermijnen voor grootverbruik aansluitingen (zie ook randnummer 11 van het besluit). De ACM heeft in dat traject bij partijen reeds aandacht gevraagd voor de relatie tussen het prioriteringskader bij transportverzoeken en de aansluittermijnen.

Het is niet onlogisch dat voorrang op transportcapaciteit ook tot voorrang in realisatie van de aansluiting zou kunnen leiden. Zonder voorrang in de realisatie van de (verzwaring van de) aansluiting moet de aanvrager mogelijk nog steeds lang wachten tot gebruik gemaakt kan worden van het met prioriteit verkregen

Bijlage 2 Beantwoording Consultatievragen

BR-2023-2020

5 oktober 2023

transportcapaciteit. De netbeheerders zien echter een aantal dilemma's wanneer voor deze koppeling gekozen wordt. Netbeheer Nederland legt deze dilemma's hieronder voor.

- 1) Voorrang verlenen bij het realiseren van de (verzwaring van de) aansluiting leidt tot uitdagingen in planning, realisatie en efficiëntie van andere werkzaamheden. Voorrang geven aan aanvragers die prioriteit verkrijgen bij vrijkomen van transportcapaciteit gaat direct ten koste van andere aanvragers van een nieuwe of zwaardere aansluiting die reeds in de uitvoeringsplanning staan.
- 2) Niet alleen zijn werkplannen niet direct door te schuiven, maar ook materialen, vergunningen, bodemonderzoek etc. zijn mogelijk niet direct geregeld. Dit komt de efficiëntie van de uitvoering, in een markt die gekend wordt door krapte, niet ten goede.
- 3) Daarnaast betekent voorrang verlenen in realisatie dat andere projecten (bijvoorbeeld netuitbreidingen in hogere netvlakken welke nodig zijn om congestie op te lossen, vervangingen om een veilig en betrouwbaar net te behouden en klantopdrachten) naar achteren schuiven in de planning. Voorrang voor de één, betekent ook hier vertraging voor de ander.
- 4) De voorspelbaarheid van planning, en dus aansluittermijnen, verslechtert hierdoor en belet netbeheerders goede afspraken te maken over het realiseren van aansluitwerkzaamheden. Juist die voorspelbaarheid is het basisuitgangspunt van het ontwerp voor de Netcode elektriciteit voor aansluittermijnen GV. Dat wil zeggen, op basis van enkele factoren krijgt de klant nadat hij zijn offerte getekend heeft te horen hoeveel weken de doorlooptijd van de opdracht gaat zijn. Indien er bij vrijgave van transportcapaciteit opdrachten met prioriteit tussen deze planning worden geschoven, kan de beloofde doorlooptijd van realisatie van reguliere aanvragen niet meer gegarandeerd worden. De voorspelbaarheid, die ten grondslag ligt aan het overleg over de aansluittermijnen GV, is daardoor ook niet meer te garanderen.

[15-11-1999] besluit
99-005

[15-04-2000] besluit
00-011

Hoofdstuk 7 Transportvoorwaarden

§ 7.1 Het recht op transport

Artikel 7.0a

1. Met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 7.1 en 9.6, neemt de netbeheerder verzoeken om het doen van een aanbod voor transport als bedoeld in artikel 24 E-wet in behandeling op volgorde van binnenkomst
2. Indien een verzoeker op basis van artikel 9.6, derde lid, zijn verzoek om het doen van een aanbod voor het uitvoeren van transport wijzigt, blijft zijn initiële plaats bij de volgorde van behandeling behouden
3. Indien een netbeheerder overeenkomstig artikel 9.9, eerste lid, een vooraankondiging heeft gedaan dat er voor een afgebakend en duidelijk gedefinieerd gebied dat geen kritiek netwerkelement omvat overeenkomstig artikel 2(69) van de Verordening (EU) 2019/943, sprake kan zijn van een tekort aan beschikbare transportcapaciteit, wijkt de netbeheerder voor het overeenkomen van een recht op transport in het desbetreffende gebied af van de volgorde van binnenkomst van het desbetreffende verzoek. De netbeheerder bepaalt voor het desbetreffende gebied de volgorde voor het overeenkomen van een recht op transport overeenkomstig de procedure van artikel 7.0b
4. De netbeheerder communiceert het van toepassing zijn van artikel 7.0b in een bepaald gebied op de in artikel 9.8 bedoelde website.
5. Als de netbeheerder verzoeken behandelt op basis van de procedure van artikel 7.0b, rapporteert de netbeheerder jaarlijks uiterlijk op [datum] over het afgelopen kalenderjaar aan de Autoriteit Consument en Markt over het aantal verzoeken waarbij de transportovereenkomst op grond van een overeenkomstig artikel 7.0b toegekende prioritaire categorie tot stand is gekomen.

Artikel 7.0b

1. Dit artikel is van toepassing indien een netbeheerder overeenkomstig artikel 9.9, eerste lid, een vooraankondiging heeft gedaan dat er voor een afgebakend en duidelijk gedefinieerd gebied dat geen kritiek netwerkelement omvat overeenkomstig artikel 2(69) van de Verordening (EU) 2019/943, sprake kan zijn van een tekort aan beschikbare transportcapaciteit
2. Indien het in het eerste lid bedoelde gebied gekoppelde netten omvat die door verschillende netbeheerders worden beheerd, stemmen de betrokken netbeheerders de uitvoering van het negende lid met elkaar af en houden daarbij rekening met de indeling in prioritaire categorieën en de volgorde van binnenkomst van bij hen binnengekomen verzoeken als bedoeld in het derde lid.

Variant I

3. Indien een verzoek als bedoeld in artikel 7.0, eerste lid een verzoek betreft voor het in het eerste lid bedoelde gebied, stelt de netbeheerder vast of het verzoek van de desbetreffende aangeslotene door de Autoriteit Consument en Markt is ingedeeld in één van de in Bijlage 22 genoemde prioritaire categorieën 2 tot en met 4.
4. De aangeslotene overhandigt de netbeheerder daartoe een verklaring van de Autoriteit Consument en Markt tot welke categorie de desbetreffende aangeslotene behoort.
5. Zolang een aangeslotene de in het vierde lid bedoelde verklaring niet heeft overhandigd, geldt het verzoek voor het bepaalde in het tiende lid als behorend tot “overige verzoeken”.
6. De netbeheerder stelt op verzoek van de aangeslotene vast of diens verzoek behoort tot de in Bijlage 22 genoemde prioritaire categorie 1, “congestieverzachters”.
7. De aangeslotene en de netbeheerder komen hiertoe een bijdrage aan het oplossen van fysieke congestie overeenkomstig bijlage 11 of bijlage 12 overeen, die ertoe leidt dat het overeenkomen van een transportrecht met verzoeker leidt tot toename van de in het net beschikbare transportcapaciteit, als bedoeld in artikel 9.5, vierde lid.
8. Totdat de netbeheerder op grond van het zevende lid heeft besloten of een verzoek van een aangeslotene behoort tot de in Bijlage 22 genoemde prioritaire categorie 1, geldt het verzoek voor het bepaalde in het negende lid als behorend tot “overige verzoeken”.
9. Indien een netbeheerder in een gebied als bedoeld in het eerste lid, overgaat tot het overeenkomen van rechten op transport, handelt hij verzoeken als bedoeld in het derde lid af in de volgorde:
 - [Primair: zonder categorie 4a]
 - a. eerst verzoeken die zijn ingedeeld in één van de in Bijlage 22 genoemde prioritaire categorieën, in de in die bijlage genoemde volgorde van 1 naar 4, waarbij geldt dat verzoeken binnen één categorie worden afgehandeld op volgorde van binnenkomst van het verzoek
 - [Secundair: met categorie 4a]
 - a. eerst verzoeken die zijn ingedeeld in één van de in Bijlage 22 genoemde prioritaire categorieën, in de in die bijlage genoemde volgorde van 1 naar 4, waarbij geldt dat verzoeken binnen één categorie worden afgehandeld op volgorde van binnenkomst van het verzoek en binnen categorie 4a de nadere volgorde geldt:
 - 1°. Verzoeken van partijen die op grond van artikel 1, zevende lid, van de Elektriciteitswet 1998 zijn of willen worden aangesloten op dezelfde aansluiting;
 - 2°. Verzoeken van partijen die duurzame elektriciteit produceren met windparken;
 - 3°. Verzoeken van partijen die duurzame elektriciteit produceren met zonneparken; en
 - 4°. Overige verzoeken van partijen die duurzame elektriciteit produceren.

- b. daarna overige verzoeken, op volgorde van binnenkomst van het verzoek.

Artikel 7.0b

Variant II

1. Dit artikel is van toepassing indien een netbeheerder overeenkomstig artikel 9.9, eerste lid, een vooraankondiging heeft gedaan dat er voor een afgebakend en duidelijk gedefinieerd gebied dat geen kritiek netwerkelement omvat overeenkomstig artikel 2(69) van de Verordening (EU) 2019/943, sprake kan zijn van een tekort aan beschikbare transportcapaciteit
2. Indien het in het eerste lid bedoelde gebied gekoppelde netten omvat die door verschillende netbeheerders worden beheerd, stemmen de betrokken netbeheerders de uitvoering van het elfde lid met elkaar af en houden daarbij rekening met de indeling in prioritaire categorieën en de volgorde van binnenkomst van bij hen binnengekomen verzoeken als bedoeld in het derde lid.
3. Indien een verzoek als bedoeld in artikel 7.0, eerste lid een verzoek betreft voor het in het eerste lid bedoelde gebied, stelt de netbeheerder op verzoek van de aangeslotene vast of zijn verzoek kan worden aangemerkt als behorend tot één van de in Bijlage 22 genoemde prioritaire categorieën 2 tot en met 4.
4. De aangeslotene overhandigt de netbeheerder daartoe de in Bijlage 22 bedoelde bewijsstukken.
5. Als de aangeslotene de in Bijlage 22 bedoelde bewijsstukken compleet heeft overhandigd beoordeelt de netbeheerder binnen 10 werkdagen de volledigheid van de bedoelde bewijsstukken en of het verzoek kan worden aangemerkt als behorend tot één van de in Bijlage 22 bedoelde prioritaire categorieën en deelt de aangeslotene de uitkomst hiervan per omgaande mede.
6. De netbeheerder stelt de aangeslotene in staat indien nodig aanvullende bewijsstukken te overhandigen.
7. Zolang de netbeheerder de in het vijfde lid bedoelde beoordeling nog niet heeft uitgevoerd of wegens een gemis aan bewijsstukken niet heeft kunnen uitvoeren, geldt het in het derde lid bedoelde verzoek voor het bepaalde in het elfde lid als behorend tot “overige verzoeken”.
8. De netbeheerder stelt op verzoek van de aangeslotene vast of diens verzoek behoort tot de in Bijlage 22 genoemde prioritaire categorie 1, “congestieverzachtters”.
9. De verzoeker en de netbeheerder komen hiertoe een bijdrage aan het oplossen van fysieke congestie overeenkomstig bijlage 11 of bijlage 12 overeen, die er toe leidt dat het overeenkomen van een transportrecht met verzoeker leidt tot toename van de in het net beschikbare transportcapaciteit, als bedoeld in artikel 9.5, vierde lid.
10. Totdat de netbeheerder op grond van het negende lid heeft besloten of een verzoek van een aangeslotene behoort tot de in Bijlage 22 genoemde prioritaire categorie 1, geldt het verzoek voor het bepaalde in het elfde lid als behorend tot “overige verzoeken”.

11. Indien een netbeheerder in een gebied als bedoeld in het eerste lid, overgaat tot het overeenkomen van rechten op transport, handelt hij verzoeken als bedoeld in het derde lid af in de volgorde:

[Primair: zonder categorie 4a]

- a. eerst verzoeken die zijn ingedeeld in één van de in Bijlage 22 genoemde prioritaire categorieën, in de in die bijlage genoemde volgorde van 1 naar 4, waarbij geldt dat verzoeken binnen één categorie worden afgehandeld op volgorde van binnenkomst van het verzoek

[Secundair: met categorie 4a]

- a. eerst verzoeken die zijn ingedeeld in één van de in Bijlage 22 genoemde prioritaire categorieën, in de in die bijlage genoemde volgorde van 1 naar 4, waarbij geldt dat verzoeken binnen één categorie worden afgehandeld op volgorde van binnenkomst van het verzoek en binnen categorie 4a de nadere volgorde geldt:
 - 1°. Verzoeken van partijen die op grond van artikel 1, zevende lid, van de Elektriciteitswet 1998 zijn of willen worden aangesloten op dezelfde aansluiting;
 - 2°. Verzoeken van partijen die duurzame elektriciteit produceren met windparken;
 - 3°. Verzoeken van partijen die duurzame elektriciteit produceren met zonneparken; en
 - 4°. Overige verzoeken van partijen die duurzame elektriciteit produceren.
- b. daarna overige verzoeken, op volgorde van binnenkomst van het verzoek.

[...]

Artikel 7.1

[...]

[15-04-2000] besluit
00-011
[24-03-2018] besluit
2017/203224
[03-11-2022]
voorstel BR-2022-
1913
[29-09-2023]
ontwbsl
ACM/UIT/603135
[05-10-2023] BR-
2023-2020

2. De aangeslotene heeft [een vast](#) recht op transport van elektriciteit door heel Nederland tot een hoeveelheid ter grootte van [de doorlaatwaarde of](#) het op de aansluiting gecontracteerde ~~en beschikbaar gestelde~~ vermogen [voor afname of voor invoeding, met inachtneming van paragraaf 7.4 tenzij vast komt te staan dat het verzoek van de aangeslotene als bedoeld in artikel 7.0, eerste lid, op grond van onjuiste bewijsstukken is aangemerkt als behorende tot een prioritaire categorie, als bedoeld in artikel 7.0b.](#)

[...]

Artikel 15.8

1. Aangeslotenen die op [datum besluit] reeds een verzoek hebben gedaan als bedoeld in artikel 7.0 eerste lid, maar waarvoor geldt dat de netbeheerder nog geen aanbod voor transport heeft gedaan, krijgen tot [twee maanden na datum besluit] om bij de netbeheerder een verzoek als bedoeld in artikel 7.0b, derde of [Variant I: zesde lid]/[Variant II: achtste lid] in te dienen.

2. De netbeheerder voert artikel 7.0b, [Variant I: negende lid][Variant II: elfde lid] niet eerder uit dan drie maanden na [datum besluit]
[...]

Bijlage 22

1. De prioritaire categorieën die een netbeheerder overeenkomstig artikel 7.0b hanteert bij het overeenkomen van transportrechten zijn opgenomen in Tabel 1.
2. Verzoekers onderbouwen hun kwalificatie voor een prioritaire categorie met de volgende bewijsstukken:

- a. een afschrift van een registratiebewijs van de SBI-code van verzoeker;
- b. een door het bevoegd gezag ondertekende verklaring dat het verzoek voor de SBI-codes 82.24, 84.22, 84.23.2, 36.00, 37.00, 42.32, 38.11, 38.21, 38.22, 85.20.1, 85.20.2, 85.20.3, 85.31.1, 85.31.2, 85.31.3, 85.31.4, 49.31 en 49.32.2 voldoet aan de in de Tabel genoemde wettelijke taken.
- c. een door het bevoegd gezag ondertekende verklaring dat het verzoek voor de categorie "2, Veiligheid, Waterveiligheid", voldoet aan de in de Tabel genoemde bedoeling.

[primair]

- d. een door het bevoegd gezag ondertekende verklaring dat het verzoek voor de categorie "Basisbehoefte, Gezondheidszorg" voldoet aan de in de Tabel genoemde voorwaarden.

[secundair]

- d. een door het bevoegd gezag ondertekende verklaring dat het verzoek voor de categorieën "Basisbehoefte, Gezondheidszorg" en "Basisbehoefte, Woningbehoefte" voldoet aan de in de Tabel genoemde voorwaarden.

[primair]

- ~~e. een door het bevoegd gezag ondertekende verklaring dat het verzoek voor de categorieën "Veiligheid, Gelijktelling" en "Basisbehoefte, Gelijktelling" voldoet aan de in de Tabel genoemde vereisten.~~

[secundair]

- e. een door het bevoegd gezag ondertekende verklaring dat het verzoek voor de categorieën "Veiligheid, Gelijktelling" en "Basisbehoefte, Gelijktelling" voldoet aan de in de Tabel genoemde vereisten.

[primair]

- f. een door het bevoegd gezag ondertekende verklaring dat het verzoek voor de categorie "Verduurzaming, b." voldoet aan de in de Tabel genoemde vereisten

[secundair]

- f. een door het bevoegd gezag ondertekende verklaring dat het verzoek voor de categorie "Verduurzaming, b." voldoet aan de in de Tabel genoemde vereisten.

[primair]

De opsomming van benodigde bewijsstukken in dit lid is nog niet compleet. Welke vergunningen er bijvoorbeeld van categorie tot categorie nodig zijn, moet nog nader worden bekeken. De bedoeling is dat per categorie de opsomming uitputtend is, zodat de netbeheerder alleen maar hoeft te controleren of de vereiste bewijsstukken zijn opgeleverd door de aangeslotene.

Bijlage 3 Alternatieve codeteksten

BR-2023-2020

5 oktober 2023

~~g. voor de categorie "Verduurzaming, a" een overzicht van de met het verzoek gemoede elektriciteitsproductie-eenheden, uitgesplitst naar brandstoftype~~

[secundair]

g. voor de categorie "Verduurzaming, a" een overzicht van de met het verzoek gemoede elektriciteitsproductie-eenheden, uitgesplitst naar brandstoftype

Tabel

Nr	Prioritaire Categorie	Omschrijving categorie	
1	Congestieverzachter	Een congestie-verzachter is een partij waarvan de netbeheerder, op basis van een tussen de netbeheerder en desbetreffende partij gesloten bindend contract, vaststelt dat het toekennen van transportcapaciteit aan deze partij ertoe leidt dat er transportruimte op het net beschikbaar komt.	
2.	Veiligheid	Noodhulp	SBI 86.92.5 (ambulancediensten en centrale posten) en alleen voor zover dat nodig is vanuit artikel 5 van de Wet Ambulancezorgvoorzieningen; SBI 84.25 (brandweer) en alleen voor zover dat nodig is vanuit artikel 25 van de Wet veiligheidsregio's.
		Politie en defensie	SBI 84.24 (politie) en SBI 84.22 (defensie) en alleen voor zover dat nodig is voor de taakuitoefening zoals bedoeld in de artikelen 3 en 4 van de Politiewet
		Penitentiaire inrichtingen	SBI 84.23.2 (Ministerie van Justitie en gevangeniswezen) en alleen voor zover dat nodig is voor de taakuitoefening van huizen van bewaring, gevangenis en inrichtingen voor stelselmatige daders zoals bedoeld in Hoofdstuk I, artikel 3 en in de bepalingen van Hoofdstuk III, artikelen 8 tot en met 14 van de Penitentiaire beginselenwet
		Waterveiligheid	Gemalen en sluisen die vallen onder ondersteunende kunstwerken zoals bedoeld in artikel 1.1 van de Waterwet en waarmee is beoogd om overstromingen en/of wateroverlast te voorkomen/beperken zoals bedoeld in artikel 2.1 van de Waterwet.
		Gelijkstelling	Als een partij een activiteit verricht die niet in de categorie veiligheid valt verhuist om op de locatie die de partij verlaat een veiligheidsactiviteit mogelijk te maken, krijgt de verhuizende partij op de nieuwe locatie de prioriteit veiligheid.
3.	Basisbehoeften	Gezondheidszorg	SBI 86.10.1 (universitair medische centra); SBI 86.10.2 (algemene ziekenhuizen) en SBI 86.10.3 (categorale ziekenhuizen) en alleen voor zover dat nodig is vanuit zorgverleningsperspectief.
		Woningbehoefte	SBI 41.1 (projectontwikkeling) en SBI 41.2 (algemene burgerlijke en utiliteitsbouw) inclusief aanverwante voorzieningen, zoals liften, verlichting en nutsvoorzieningen, en alleen voor zover dat gekoppeld is aan concrete woningbouwplannen van relevante overheden en het primair en in belangrijke mate gaat om de realisatie van kleinverbruikersaansluitingen die afnemen voor eigen huishoudelijk gebruik en niet voor commerciële of professionele activiteiten.

Bijlage 3 Alternatieve codeteksten

BR-2023-2020

5 oktober 2023

		Waterbeheer	SBI 36.00 (winning en distributie van water) en alleen voor zover dat gekoppeld is aan de taakuitoefening uit artikel 7 van de Drinkwaterwet; SBI 37.00, (afvalwaterinzameling en -behandeling) en SBI 42.21 (leggen van rioleringen, buizen en pijpleidingen; aanleg van bronbemaling) en alleen voor zover dat nodig is voor de taakuitoefening uit artikel 3.4 van de Waterwet.
		Afvalbeheer	SBI 38.11 (inzameling van onschadelijk afval), SBI 38.12 (inzameling van schadelijk afval), SBI 38.21 (behandeling van onschadelijk afval) en SBI 38.22 (behandeling van schadelijk afval) en alleen voor zover dat nodig is voor de taakuitoefening uit Titel 10.4 van de Wet milieubeheer.
		Onderwijs	SBI 85.20.1 (basisonderwijs voor leerplichtigen), SBI 85.20.2 (speciaal basisonderwijs) en SBI 85.20.3 (speciaal onderwijs in expertisecentra) en alleen voor zover dat gekoppeld is aan de taakuitoefening uit Hoofdstuk I, Titel II van de Wet op het primair onderwijs; SBI 85.31.1 (Havo en vwo), SBI 85.31.2 (voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs), SBI 85.31.3 (praktijkonderwijs) en SBI 85.31.4 (brede scholengemeenschappen voor voortgezet onderwijs) en alleen voor zover dat nodig is voor de taakuitoefening uit Hoofdstuk 2 van de Wet voortgezet onderwijs 2020.
		Openbaar vervoer	SBI 49.31 (openbaar vervoer binnen steden) en SBI 49.39.2 (streekvervoer per bus, tram en metro) en alleen voor zover dat gekoppeld is aan de taakuitoefening op basis van de verleende of te verlenen concessie zoals bedoeld in de artikelen 20, tweede en derde lid, en 44 van de Wet personenvervoer 2000.
		Gelijkstelling	Als een partij een activiteit verricht die niet in de categorie basisbehoeften valt verhuist om op de locatie die de partij verlaat een basisbehoefte activiteit mogelijk te maken, krijgt de verhuizende partij op de nieuwe locatie de prioriteit basisbehoefte.
4.	[primair] Verduurzaming		a. Een producent van duurzame elektriciteit
			b. Afnemers van elektriciteit die grootschalig en bovenwettelijk verduurzamen en een aansluiting op het hoogspanningsnet hebben en indien zij hiertoe concrete, expliciete en bindende afspraken hebben gemaakt met de overheid
4.	[Secundair] Verduurzaming		a. Een producent van duurzame elektriciteit
			b. 1) Afnemers van elektriciteit die grootschalig en bovenwettelijk verduurzamen en een aansluiting op het hoogspanningsnet hebben en indien zij hiertoe concrete, expliciete en bindende afspraken hebben gemaakt met de overheid 2) producenten van gas uit hernieuwbare bronnen die transportcapaciteit op het elektriciteitsnet nodig hebben voor de productie en invoeding van hun gas, 3). boosters van de gasnetbeheerders die ervoor zorgen dat een momentaan overschot van gas uit hernieuwbare bronnen naar een gasnet met een hogere druk kan worden gecompriëerd; en 4) exploitanten van warmtenetten ten behoeve van stadsverwarming, voor zover de aangevraagde transportcapaciteit dient ten behoeve van het rondpompen dan wel distribueren van de warmte en niet ten behoeve van de omzetting van elektriciteit naar warmte .